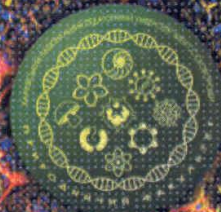

Міністерство освіти і науки України

Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Харківський національний педагогічний університет
імені Г.С.Сковороди, природничий факультет

Akademia Pomorska w Słupsku
Instytut Biologii i Ochrony Środowiska

II Міжнародна науково-практична конференція

ПРИРОДНИЧА НАУКА І ОСВІТА: СУЧАСНИЙ СТАН І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

20-21 вересня 2019

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

Харків 2019

Список використаних джерел

1. Аніщенко В.О. Основи екології : навч. посіб. К.: ДП «Вид. дім. «Персонал», 2011. 148 с.
2. Бойчук Ю.Д., Солошенко Е.М., Николенко Є.Я., Савченко В.М. Основи екології людини : навч. посіб. для студ. вищ навч. закл. : за заг. ред проф. Є.М. Солошенко. Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2007. 546 с.
3. Бойчук Ю.Д., Солошенко Е.М., Бугай О.В. Екологія і охорона навколишнього середовища: навч. посіб. Суми-Київ. «Університетська книга» ВД «Княгиня Ольга». 2005. 302 с.
4. Білявський Г.О., Фурдуй Р.С., Костіков І.Ю. Основи екології. К.: Либідь, 2004. 408 с.
5. Дробноход М. І. Концептуальні основи формування екологічного мислення та здібностей людини будувати гармонійні відносини з природою. К. : МАУП, 2000. 75 с.
6. Сухарев С.М., Чундак С.Ю., Сухарева О.Ю. Основи екології та охорони довкілля. Київ. 2006. 389 с.
7. Юрченко Л. І. Екологічні аспекти морального-етичного виховання // Концептуальні засади модернізації системи освіти в Україні : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (1 лютого 2002, м. Харків) . Харків : Знання, 2002. С. 169.
8. Ярчук Г. Екологічне виховання: сутність та основні напрями. Вища освіта України. 2008. №2. С. 91–97.

Нагорнюк О.В., Туренко Н.М. ІЛЮСТРАТИВНИЙ МАТЕРІАЛ ТА ЙОГО ВИКОРИСТАННЯ У РОБОТІ З ДІТЬМИ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

*Харківський національний педагогічний університет
імені Г.С. Сковороди, м. Харків
e-mail: olganagornuk20@gmail.com*

Nagornuk O.V., Turenko N.M. ILLUSTRATIONAL MATERIAL AND ITS APPLICATION IN EDUCATION OF CHILDREN OF UNDER-SCHOOL AGE.

Принцип наочності у навчанні був уперше обґрунтований в педагогічних працях Я.А. Коменського, де він зазначив способи використання наочності у навчальному процесі. Підтримували важливість застосування наочності у навчанні також І.Г. Песталоцці та А. Дістервег. Ще один відомий педагог К.Д. Ушинський у своїх працях стверджував, що діти мислять формами, кольором, звуками, відчуттями. Ілюстрації допомагають їм повніше сприйняти зміст твору, конкретизують образи, описані події, обстановку, в якій вони відбуваються, підсилюють враження від прочитаного твору. «Щоб дитина заговорила – кращий засіб показати їй красиву та яскраву картинку»[3]

Особливу роль картин в розвитку дитини і розвитку мовлення дітей дошкільного віку відводила Є. І. Тихеева. Вона зазначала, що картинам як фактору розумового розвитку дитини має бути відведено почесне місце з перших

років її життя. Ми маємо уявлення, яке величезне значення мають досвід і особисте спостереження дитини для розвитку її розумової здібності й мови. Картини розширюють поле безпосереднього спостереження. Образи, уявлення, створені ними, звичайно, менш яскраві, ніж ті, які дає реальне життя, але у всякому разі вони незрівнянно більш яскраві і визначені, ніж образи, сформовані звичайним словом. Бачити життя у всіх її проявах власними очима немає ніякої можливості, тому картини мають таке велике значення й користь в роботі з дитиною.

При відборі картин до занять з дітьми педагоги, логопеди повинні дотримуватись певних вимог. Наприклад, зміст картини має бути цікавим, зрозумілим, виховувати позитивне ставлення до навколишнього; сама картина повинна бути високохудожньою: зображення персонажів, тварин та інших об'єктів повинні бути реалістичними, також картина повинна бути доступна не тільки за змістом, але і за зображенням. Не повинно бути картин з надмірною кількістю дрібних деталей, їх наявність буде відволікати дитячу увагу від головного.

При виборі картин з метою збагачення уявлень, формування певних понять та розвитку мовлення слід дотримуватися суворої поступовості, переходячи від доступних, простих сюжетів до більш важких і складних за сюжетом. За своїм змістом картина повинна відповідати віку дітей, рівню їхнього розвитку, але слід пам'ятати, що вона виконує своє призначення тільки тоді, коли надає простір для розширення їх розумового кругозору та збільшує словниковий запас [2].

Діти проявляють достатній інтерес до картин: вони нагадують їм те, що вони колись бачили у своєму житті, те, що ними особисто пережито, збуджують уяву. Цим інтересом слід користуватися для розвитку спостережливості, ясності мислення й мовлення дітей. Зміст картин поступово ускладнюється: дітям дошкільнятам від одного до трьох років, ми пропонуємо картини із зображенням одного добре знайомого предмета (собака, м'яч, яблука тощо). Малюкам четвертого року життя можна запропонувати два – три предмети в логічному співвідношенні. Для дітей п'яти-шести років на картинах можуть бути представлені більш складні ситуації. Для них картини є не тільки засобом для закріплення уявлень про знайомі предмети і явища, але й для ознайомлення з новими, здобутими шляхом життєвих спостережень[1].

Картина, яка демонструється дітям, виставляється на дошці або мольберті проти світла. Діти сідають навпроти неї півколом. Педагог разом з дітьми розглядають картину та складають невеличку розповідь.

Життєвий досвід дітей – це не тільки побачене і пережите ними, а й вивчене, почуте. Одним із принципів відбору картин є близькість змісту твору живопису і літературного твору, прочитаного дітям.

Заклад дошкільної освіти повинен подбати про наявність у себе всіх необхідних картин для поточної роботи. Окрім картин, призначених для вивішування на стінах, повинна бути добірка картин, класифікованих за темами, призначення яких – служити матеріалом для проведення певних занять. Це можуть бути листівки, картинки, вирізані з книжок, журналів, навіть газет наклеєні на картон, монтовані з частин плакатів. Заради зручності користування

картинами треба ґрунтовно подумати техніку їх зберігання. Для кожної теми має бути своє місце: конверт, поличка, місце в шафі і т.і. Тільки у такому випадку педагог зможе в будь-який момент знайти потрібну картину. Зміст картин, що вивішуються на стіні обумовлено запитами поточної педагогічної роботи. Вимогами і умовами моменту, а тому вони повинні відповідно змінюватись. Діти люблять розглядати картини індивідуально, керуючись власним інтересами і вибором, а тому повинні бути картини і для вільного користування дітей. Зміст їх має бути по можливості різноманітним і доступним розумінню дітей. Картинки для вільного користування дітей викладаються в змінному порядку на визначений термін в місцях, звідки діти беруть її на свій розсуд. Велика увага повинна бути звернена на те, щоб і ці картинки сортувалися і зберігалися так, щоб користування ними не викликало у дітей ніяких труднощів. Картинки грають величезну значну роль в розвитку мови дітей, тому необхідно якомога ширше використовувати їх в практиці.

Цікава картина впливає на почуття дошкільнят, розвиває не тільки спостережливість, а й уяву.

Але будь-яка робота з картиною принесе користь лише за умови ретельної підготовки до неї.

Методи і прийоми роботи з картиною.

У роботі з картиною педагог дотримується приблизно такої послідовності.

1. Підготовка дітей до сприйняття картини
2. Мовчазне розглядання картини.
3. Вільне висловлення дітей
4. Аналіз живописного полотна.
5. Словарно-стилістична робота.
6. Колективне складання плану.
7. Усна розповідь по картині.

На заняттях з ознайомлення з картиною педагог розвиває активне ставлення до життя, вчить дітей бачити і правильно розуміти прекрасне не тільки в мистецтві, природі, але і в суспільному житті, вчить самих створювати прекрасне.

Список використаних джерел

1. Бородич А.М. Методика розвитку речи, речи детей. М.: 1974. 288 с; 2-е изд. М., 1981. 255 с.
2. Поддъяков Н.Н. Основное противоречие развивающейся психики ребенка. М.: 1997. 14 с.
3. Тихеева Е.И. Развитие речи детей. М., 1981. 159 с.